

PUNCTUM III.

Deus est bonum summè delectabile. Est autem delectatio actus quidam animi conquiescentis, et gaudens de bono possessore. Sequitur autem cognitionem et amorem Dei, per quæ possidetur Deus.

Hinc, 1. Deus ipse, qui seipsum perfectè comprehendit et amat, adæquatam infinito bono suo delectationem ex seipso percipit; hoc est, infinitam. Perrò illius delectationis mens creata fit particeps, prout plùs, minùs, de notitià Dei et amore participat. 2. Oblectatur communicando seipsum creatu-

^{Ps. 103.} ^{31.} ris: *Lætabitur Dominus in operibus suis: Et delectabar*

^{31.} ^{Gen. 1.31.} *per singulos dies, ludens... in orbe terrarum.* Id quod significat approbatio illa circa creata: *Et erant valdè bona.* Atque hoc ipso quòd de nobis delectatur, red-

^{31.} ^{Prov. 8.} ditur nobis ipse valdè delectabilis; siquidem ait: *Delectiæ meæ esse cum filiis hominum.* 3. Quæcumque rationes delectabilium insunt creaturis, reperiuntur in Deo perfectiùs. Undè potest per se ipsum, absque creaturis, nos mirabiliùs delectare. Quod et insinuat, quando promittit *centuplum*: quia inæstimabiliter majus gaudium confert relinquentibus terrenas oblectationes propter ipsum, quàm quod afferre possunt omnia simul mundi delectabilia. 4. Cùm tam delectabilis sit Deus, et ipse tantâ affluat delectatione, et ita delectabiliter se nobis communicet, et nobiscum sit; plane convenit, ut delectabiliter ipsi ser-

Qualem caritatem Deus habeat. 527

viamus: *Jubilate Deo, omnis terra, servite Domino* ^{Ps. 99. 1.}
in lætitiâ. Introite in conspectu ejus, in exultatione.

Non enim habet amaritudinem conversatio ejus, nec ^{Sap. 8. 16.}

tædium convictus illius, sed lætitiâ et gaudium. Et:

Hilarem datorem diligit Deus. Disce quàm abomi-

nabile sit, ob delectationem ex creaturis, post-

habere summum delectabile, et infinitum. Et sunt,

qui sic agunt, innumerabiles. Absit à me: *Ego in* ^{Job. 27.}

Omnipotente delectabor; et exultabo in Deo Jesu meo. ^{10.} ^{Hab. 3. 18.}

MEDITATIO IX.

Qualem caritatem Deus habeat.

AMOR tres habet actus. 1. Est benevolentia, quâ benè volumus amato, et in eo quod habet acquiescimus. 2. Concupiscentia, in rem, quam alicui, vel nobis cupimus. 3. Amicitia, inter plures, ob bonum in quo communicant. Quod si supernaturale sit, dicitur caritas. Ex his oritur beneficentia erga amatum.

PUNCTUM I.

De amore Dei erga seipsum.

1. Deus amore benevolentia amat seipsum, quantum est amabilis infinita ejus bonitas. Qui amor rectissimus est et debitus; non ut amor proprius, quo creatura amat se præ Deo, illius postponens voluntatem. Nempè amor in creaturam debet esse

subordinatus amori in summum bonum; alioquiritiosus est. 2. Inter divinas personas est amor amicitiae perfectae: nam sunt aequales, et communicant in bono infinito, et habent unum velle, quin unum intelligere, et operari.

Gaudebo quod sit aliquis amor, quo Dei bonitas ametur quantum est amabilis; nempe divinus, quo se Deus amat.

Deinde gratulabor mihi; quod ex illo amore oritur, ut etiam amet nos, quasi quid sui. Ita vicissim amor noster erga Deum, urgere debet nos ad amandum proximum, quem ille sic amat. Amor enim noster debet esse participatio divini. Ergo sicut ille se amando, convertit amorem in hominem: ita nos Deum amando, debemus similiter in proximum converti.

PUNCTUM II.

Quomodo Deus amat alia extra se. I. Differt modus amandi à nostro; quoniam Deus amando confert creaturis idipsum, undè sunt amabiles. Quare amare et benefacere, in Deo sunt conjuncta. Amando caelum, stellas, elementa, plantas, animales, hominem, dedit esse, quod habent: et sic amat spontaneè, non ex necessitate. At ego, Domine, non valeo sic amare te, ut aliquid tibi conferam. Amabo autem sic, ut quod abs te accepi, totum in obsequium tuum impendam; nec non ut proximis meis, loco tui, benefaciam.

Quomodo amat creaturas,

Qualem caritatem Deus habeat. 329

II. Amat hominem praeter aliis creaturis corporeis, quia homo est ad imaginem Dei conditus; similitudo autem est causa amoris. Hic dupliciter ad amandum Deum excitabor, et, quia fecit mihi magna, imaginem sui me faciens, et quia, si *omne animal* Ecclesi. 13. diligit simile sibi, quantum magis ego Deum, cujus ¹⁹ similitudinem gero, et cui similem esse tantae est excellentiae.

III. Creaturas irracionales amat Deus amore concupiscentiae, non amicitiae. Amat enim, ut serviant homini, alioqui eas non producturus. Non sunt autem capaces, ut amentur amore amicitiae; quia non possunt Deum redamare. Voluit autem eas creare, ut ex illis, et in illis, homo amaret, laudaret Deum: *Domine... quid est homo, quod memores ejus?... Omnia subiecisti sub pedibus ejus... Quam admirabile est nomen tuum!* Ideo admirabile, quia sic hominem amasti. Quot sunt res, in singulis amasti hominem, et ego non te vicissim in singulis amabo? Totidem donarem corda, si suppeterent totidem vitae.

Ps. 8. 5.
8 et 10.

PUNCTUM III.

Quod Deus nihil excludit à suo amore; sed amat omnem creaturam, eò saltem, quod ab illo habet esse: *Diligis omnia quae sunt, et nihil odisti eorum quae fecisti.* Undè et tribuit singulis quae à natura ei conveniunt. Hominem quoque peccatorem amat; tametsi minimè peccatum ejus.

Omnes amat.

Sap. 11.
25.

Hinc. 1. Petam à Deo, ut removeat quicquid ego

mali adjeci ad bonum naturæ, quod ipse contulit :
Job. 10. 8. Manus tuæ fecerunt me, et plasmaverunt me totum in circuitu, et sic repente præcipitas me ? Absit ; sed tolle à me id unde me præcipitas. 2. Discam amare omnes, et velle eis suum bonum, peccatum autem tantum odisse : Diligite inimicos vestros, benefacite iis qui oderunt vos... ; ut sitis filii Patris vestri qui in Cælis est. 3. Imitabor Deum, qui omnia ex amore operatur ; sicut ait Sapiens : Neque odians aliquid constituisti, aut fecisti ; et Dionysius : amor est causa omnium rerum : ac si amare Deus desineret, interirent omnia. Ego vicissim omnia opera mea, ut in caritate fiant, elaborabo ; ut suadet Apostolus. Alio-
Matt. 5. 44 et 45. iis qui oderunt vos... ; ut sitis filii Patris vestri qui in Cælis est. 3. Imitabor Deum, qui omnia ex amore operatur ; sicut ait Sapiens : Neque odians aliquid constituisti, aut fecisti ; et Dionysius : amor est causa omnium rerum : ac si amare Deus desineret, interirent omnia. Ego vicissim omnia opera mea, ut in caritate fiant, elaborabo ; ut suadet Apostolus. Alio-
1 Cor. 13. 2. qui, si... caritatem non habuero, nihil sum ; perit fructus.

PUNCTUM IV.

I. Quòd Deus hominem non solum amaverit, sed amicum etiam suum fecerit. Amicitia autem conditiones sunt istæ. I. Debet esse inter æquales. Et quia creatura infinite inferior est Creatore ; quò nos essemus capaces amicitia divinae, maxima et pretiosa nobis promissa donavit, ut per hæc efficeremur divinae consortes nature. Unde animam justii vocare dignatur sororem et sponsam ; quæ sunt nomina æqualium ut passim dicitur homo, Filius, imò aliquandò Deus :
2 Pet. 1. 4. Ego dixi, dii estis et filii excelsi, omnes. Quòd si David jure miratur, quòd Deus hominem constituerit super omnia bona sua, et paulo minus ab angelis

Qualem caritatem Deus habeat. 331
 minorem fecerit : quòd istud mirabilius, quòd æqualem angelis per gratiam, et suæ naturæ consortem, effecerit !

II. Amicorum est communicare in bonis, undè illud : Amicorum sunt omnia communia. Certè Deus communicat sua justo, quandò naturam, gratiam, et gloriam confert : ut verè usurpet illud : Omnia mea tua sunt. At justus ex parte suâ non habet bona, quæ vicissim communicet, nisi quæ à Deo ipso acceperit. Hæc igitur reddet, agnoscendo ab illo esse omnia, atque in illius gloriam iisdem utendo.

III. Amici sunt unum, amicus est alter ego ; est una anima in duobus corporibus ; magis est ubi amat, quàm ubi animat. Hinc avent amici convivere, mutuâque præsentia et colloquio frui ; nihil inter se celant. Ita, qui adhæret Deo per amorem, unus spiritus cum illo fit, teste Paulo. Pro pupilla suâ justos habet : Qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei. Quasi dicat, vos estis oculi mei. Porrò delicia sunt ejus, esse cum filiis hominum. Et tandem totum se eis aperit : Jam non dicam vos servos, quia servus nescit quid faciat dominus ejus : vos autem dixi amicos, quia omnia quæcumque accepi à Patre meo, nota feci vobis. Quid autem, cum se exhibebit revelatâ facie ? O Domine, quid est homo, quia sic magnificas eum, et apponis erga eum cor tuum ? O valeam reddere vicem ! Sed quòd minùs possum, et tamen debeo exhibere, præstabo proximo meo propter ipsum, imò ipsi Deo in proximo exercens

amicitiæ proprietates et munia. Præstabo me æqualem et humanum etiam infimis: communicabo libenter cum illis quæcumque habuerò, quæque eis proderunt, tum corporalia, tum spiritualia. Denique fiam cum illis unum, ut ipsi cum Deo sunt unum per caritatem.

MEDITATIO X.

De quatuor excellentiis divinæ amicitiae, et caritatis.

Eph. 3. 18. **Æ** continentur verbis Apostoli: *Ut possitis comprehendere quæ sit longitudo et latitudo, et sublimitas, et profundum.* Est autem *longitudo* amicitiae, æternitas: *latitudo*, amplitudo illa quâ neminem excludit sed omnibus patet: *sublimitas*, in cælestium bonorum communicatione: *profundum*, est abyssus secretorum, quæ amicis patescunt.

Hæ proprietates et excellentiæ non humanâ, sed in divinâ tantum amicitia insunt. De quibus aliquid insinuat in præcedenti meditatione: sed nunc, ex instituto.

PUNCTUM I.

Longitudo. Amicitia et caritas Dei sunt æternæ ex parte Dei. Nam ex quo est Deus, amavit quos creare constituit, et gratiâ ac gloriâ donare, quantum in se erat; sed præcipuè prædestinatos, ut verè dicat:

In caritate perpetuâ dilexi te: O si ego, ex quo sum homo, amâsem illum! Saltem, ne ulterius differam seriò amare amicum tam antiquum. Verè monet Sapiens: Ne derelinquas amicum antiquum; novus enim non erit similis ei. *Jer. 21. 8. Eccl. 9. 14.*

Jam qui ab æterno amavit, procul dubio amavit prior. In quo caritas ejus commendatur; sicut ait ejus dilectus: *In hoc apparuit caritas Dei in nobis;... non quasi nos dilexerimus Deum; sed quoniam ipse prior dilexit nos.* Undè sequitur, quòd nos non amaverit propter aliquod suum commodum, sed gratis; quia bonus est ipse. Colligit hinc Joannes: *Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.* *Joan. 4. 9 et 10. 19.* Fiat, fiat.

Neque ab æterno solùm amat, sed in æternum: *Et misericordia ejus ab æterno et usque in æternum: utiquè et amor. Quis nos separabit à caritate Christi,* inquit Paulus, atque ad eò Dei? quis efficiet, ut nos Deus non amet, à quo amore accipimus virtutem? *In omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos.* Quòd si à gratiâ excidamus, pergit amare, dum paratus est in gratiam nos recipere: *Tu fornicata es cum amatoribus multis: tamen revertere et ego suscipiam te.* O Domine! ita me ama, et ad hoc ama, ut constanter amem, nec amandi te cursum interrumpam; multò verò minùs in fine abrumpam. Sic fiet, ut neque mors, neque ulla creatura prævaleat adversum me: *Cùm dilexisset suos... in finem dilexit* *Ps. 102. 17. Rom. 8. 35. Jer. 3. 1. Joan. 13. 1.*

eos. O et me in finem dilige ! da perseverare in caritate.

PUNCTUM II.

Latitudo. Latitudo caritatis Dei est infinita, sinu suo com-
 1 *Tim.* 2. plectens omnes omnino homines : quia omnes homi-
 4. nes cult salvos fieri, quantum in se est : et solem jus-
 titiæ, Filium suum, oriri facit super bonos et malos ;
 Matt. 5. et pluit doctrinæ illius imbre super justos et injustos.
 43. Quin recedentes à se blandè revocat, et beneficii
 Rom. 12. demeretur : *Carbones ignis congerens super caput ini-*
 20. micorum suorum : *Dissimulans peccata hominum prop-*
 Sap. 11. *ter pœnitentiam ;* ita cum illis agens, ac si ignoraret
 24. eorum culpas, dum ad pœnitentiam eos adducit,
 suæque restituit amicitia. Nihilominus electos pe-
 Mal. 1. 2. culiari prosequitur amore : undè dicit : *Dilexi Ja-*
 Isu. 5. 14. *cob, Esau odio habui.* Sed heu ! *Dilatavit infernus*
animam suam, et aperuit os suum absque ullo termino.
 O claude, claude, Domine Deus ! et Cœlum po-
 tiùs pande, ut repleatur domus tua.

Deindè considera, quòd etsi amicitia humana,
 teste philosopho, debeat esse inter paucos ; quia,
 qui fideles amici sint, non est reperire multos, et
 quia familiaris convictus ad multos esse non potest :
 at divinæ alia est ratio. Potens est enim Deus sibi
 multos parere sinceros et fideles amicos : et ita sin-
 gulis potest convivere, seque ipsum communicare,
 ac si unus tantum foret. Quare de multitudine fi-
 delium, tanquam de unâ personâ, et ad unam

loquitur : *Una est columba mea, perfecta mea.* O sim
 columba per innocentiam, perfecta per caritatem !
 Æmulabor divinam ; dilatans cor in amorem om-
 nium, absque exceptione. Et omnes sint mihi ins-
 tar unius amici ; dum in Deo omnes complector.

PUNCTUM III.

Sublimitas caritatis est immensa, ut dona ipsa Sublimi-
 communicata. Nam 1. *Videte qualem caritatem dedit* ^{tas.}
 nobis Pater ; *ut Filii Dei nominemur, et simus !* quid ^{Joan. 3.}
 sublimius ? Et porrò ad dignitatem filiorum adjecit,
 quidquid decet eum, qui adoptione est Filius Dei.
 Quod quantum sit non assequimur modò, teste
 Joanne : *Nunc filii Dei sumus, et nondùm apparuit* ^{†. 2.}
quid erimus. Scimus quoniam, cum apparuerit, si-
miles ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est.
 2. Ampliùs se extulit caritas Dei : *Sic enim dilexit* ^{Joan. 3. 16.}
mundum, ut Filium suum unigenitum daret ; et : In ^{† Joan. 4}
hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium ^{9.}
suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per
eum. Voluit Deus ex hominibus sumere, qui esset
simul verus Deus ; et talem cum homine amicitia
rationem contrahere, quæ propria foret illi, quâ
divinæ inter se personæ cohærescunt. Illæ enim sunt
unum essentiâ : Deus autem et homo per incarna-
tionem, sunt unum personâ. In quâ conjunctione et
amicitiâ Christi hominis cum Deo, fundatur nostra,
quam cum Deo contrahimus. Nam quia Filium suum
nobis per incarnationem dedit, ideò cum illo, omnia ^{Rom. 8.}

nobis donavit. O caritas sublimis ! quousque extolleris?

Qui est Deus verus , fit verus homo ; ut in hoc Deo et homine adoptemur ipsi in filios , atque in amicos

Ps. 83. 10.

intimos adsciscamur ! Fiam unus ex istis ! *Respice ,*

Domine , *in faciem Christi tui ;* meque ad imaginem

illius renova. 3. Adjecit caritas ad hæc , ut Deus

in assumptâ humanitate abderet sese sub speciebus

panis , et vini ; quò mirabiliter in pectus et animam

ipsam uniuscujusque pervaderet , nexuque ineffabili

jungeretur singulis. 4. Ipsum Spiritum sanctum suum

donat Deus nobis , donorum maximum , et carita-

tem ipsam ; ut , postquam cætera dedit , fontem ip-

sam donorum effunderet in nos. Quid non hic con-

cupiam desideriorum ? quid non aggrediar ? Aus-

Phil. 1. 9.

10 et 11.

Hoc oro , ut caritas

vestra magis ac magis abundet in scientiâ , et in omni

sensu spirituali ; ut probetis potiora , ut sitis sinceri ,

et sine offensâ... , repleti fructu justitiæ per Jesum

Christum , in gloriam , et laudem Dei. Amen.

PUNCTUM IV.

Profun-

ditas.

Profunditas caritatis tanta est , ut Deum , quo

nihil excelsius , humiliaverit ad humanam conditio-

Phil. 2. 7.

nem : Semetipsum exinanivit , formam servi accipiens... ,

et habitu inventus ut homo. Quia enim amicitia quam-

dam requirit æqualitatem , demisit se Deus , assi-

Heb. 2. 17.

milatus per omnia nobis , ut fiduciam præberet suæ

amicitiæ consequendæ. Non modò naturam nostram

assumere propter nos voluit ; sed etiam ærumnas ;

De 4 excellentiis caritatis Dei. 337

quia majorem hæc caritatem nemo habet , quàm ut *Joan. 15.*

animam suam ponat quis pro amicis suis. Implevit ^{13.}

supremum officium amicitiae. Quinquàm majus ali-

quid fecit : non enim pro amicis id promerenti-

bus mortem subiit , sed pro inimicis ; ut sibi eos

faceret amicos. Et in hoc *commendat caritatem suam* *Rom. 5. 3.*

Deus in nobis ; quoniam , cum adhuc peccatores esse-

mus , Christus pro nobis mortuus est. O caritas Dei

verè patiens , verè benigna ! Sed et in mysterio

Eucharistiæ Deus se profundè humiliat , usque in

nostra ipsa viscera se demitti volens , secundum

viscera caritatis suæ. Postremò profunda etiam ju-

dicia sunt Dei , et viæ per quas deducit amicos

suos ad optatum finem : nam *diligentibus Deum om-* *Rom. 8. 28.*

nia cooperantur in bonum ; etiam adversitates , et

tentationes , nec non subindè ipsi lapsus ; undè

cautiores firmioresque resurgunt. Et quis possit in-

vestigare secreta providentiæ Dei erga suos ami-

cos ? Igitur *in caritate radicati et fundati : æmu-* *Eph. 3. 17.*

lemur charismata meliora ; has nempe divinæ cari-

tatis quatuor excellentias : Longitudinem , ut ma-

neat per omnem vitam ; latitudinem , ut nullum

hominem nullum genus officii non complectatur ;

sublimitatem , ut nihil sapiat terrenum , Deum in

omnibus intueatur ; deniquè profunditatem , ut ve-

lit etiam conculcari propter dilectum suum.

1 Cor. 12.

31.

MEDITATIO XI.

Quòd Deus vult amari à nobis.

PUNCTUM I.

Imperat ut se amemus.

CARITATIS quidem est amare potius quam velle amari? sed et hoc avet caritas Dei erga nos. Undè et præceptum condidit, quo jubet se amari, et quidem sine modo, *ex toto corde*, etc., postquam nos ipse ita amavit, et de facto amat. Et quo plus amatur, plus amat: *Ego diligentes me diligo*: et, pro dilectionis quâ me complectuntur modo, ego etiam diligo. Nam quantò magis diligitur, plura confert undè diligitur.

Matt. 22. 38. Eph. 3. 17. Coloss. 3. 14. 1 Cor. 13. 3. Matt. 11. 30. Rom. 14. 17. Matt. 22. 40.

Hoc præceptum vocat Christus *primum et maximum*, pluribus de causis. 1. Quia est *fundamentum* reliquorum, (*In caritate radicati et fundati*;) et *vinculum* omnis perfectionis. 2. Dignitate: quia sine caritate reliquæ virtutes nihil sunt. 3. Merito: quia *si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas; et si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest*. 4. Suavitate: hinc enim *jugum Christi suave est, et onus ejus leve*; et caritatis fructus est *gaudium in Spiritu sancto*. 5. Efficacitate: quia facit implere omnia præcepta: undè Christus: *In his duobus, (nempè unius caritatis mandatis) universa lex pendet, et prophetæ*; et Paulus:

Quòd Deus vult amari à nobis. 339

Plenitudo legis est dilectio; et idem: *Finis præcepti caritas*: Quare monemur: *Omnia vestra in caritate fiant*. Si quidem tanti est, satagam ut illud impleam perfectè. Quòd fiet, si removeam omnem alium amorem à me, et quæcumque caritati adversantur, aut ejus fervorem remittunt: deinde, si accingar ad exequenda illa, undè conservatur et augetur.

Diligam igitur *ex toto corde*, mortificans quidquid est amoris proprii; et meam abnegans voluntatem, ut impleam divinam: *ex totâ animâ*, refræmans illius passionem, et servire faciens Deo; *ex omni mente*, captivans intellectum in obsequium dei, et divinæ voluntatis: *ex omnibus viribus*, ut omnes facultates animæ impendam in Dei servitium.

PUNCTUM II.

Non præcipit solùm ut amemus, sed ipsam infundit caritatem, quâ id præstare possimus: et insuper inspirat, per inspirationes internas ad amandum, utendumque caritate infusâ; undè illa magis augeatur et roboretur.

Amplius confert caritatis fontem, Spiritum sanctum: *Deus caritas est, et qui manet in caritate, in Deo manet, et Deus in eo*; et: *In hoc cognoscimus, quoniam in eo manemus, et ipse in nobis, quoniam de Spiritu suo dedit nobis*. Porrò Spiritus sanctus est in nobis, fovens donum suum, et ad operandum secundum illud nos instigans.

Quin Pater et Filius adveniunt: *Si quis diligit me, Pater et Filius adveniant, et habitent in eo*.

sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum : et ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus. Convivunt personæ divinæ amanti animæ per communicationem amicitiae singularis, ac intimæ, quali uniuntur inter se ipsæ.

Ps. 17. 1. O diligam te, Domine, fortitudo mea! Si Deus caritas est, quid eâ potest esse melius? Si is qui manet caritate, in Deo manet, quid potest esse securius? Et si Deus in eo est, quid potest esse lætius? Quid itaque diligis, si talem caritatem non diligis?

PUNCTUM III.

Caritatis præmia. Licet Deus id non præcepisset, amari debuit : at invitat etiam præmiis amplissimis. Nam cum posuisset dilectionis mandatum, subdit : *Ut benè sit tibi.* Non mihi indè benè ; sed tibi. 1. Mensura gloriæ datur pro mensurâ caritatis : *Qui diligit me... et diligam eum, et manifestabo ei meipsum.* Prout dilectio fuerit, ita erit à Deo manifestatio suâ in gloriâ : quæ est beatitudo essentialis. 2. Dona et favores Dei peculiare in hac vitâ promeretur caritas. Undè Sapientia : *In viis justitiæ ambulabo, in medio semitarum judicii; ut ditem diligentes me, et thesauros eorum repleam.* 3. Fovet Deus in nobis ignem caritatis, adjectione beneficiorum, tanquam materiæ optatæ, undè magis inflammetur : *Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut accendatur?* Hi sunt funiculi Adæ, vincula caritatis, quibus nos trahit ad amandum se. Vult enim in terrâ habere

Quòd Deus sit infinitè misericors. 341
suos seraphinos. O sim ! 4. Comminatur supplicia, nisi amemus ; ut vel sic adigat : *Qui non diligit, manet in morte ; et : Si quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum, sit anathema, Maran Atha.* 1. *Joan.* 3. 14. 1. *Cor.* 15. 22.

Porrò Deus diligendus est propter bonitatem suam præcipuè ; non propter spem mercedis, aut metum supplicii. Licet tamen hoc quasi triplici vinculo se obstringere ad amandum : et propter bona quæ nunc recipimus, et propter futura sperata, et ob mala declinanda.

MEDITATIO XII.

Quòd Deus sit infinitè misericors.

PUNCTUM I.

IN operibus Dei misericordia et justitia vigent ; sed magis illa, juxta illud : *Superexaltat misericordia judicium.* Misericordia superat justitiam.

I. Misericordia præcedit justitiam : quia non plectuntur, nisi qui misericordiâ abusi sunt : *Numquid voluntatis mee est mors impiis... et non ut convertatur à viis suis et vivat? Deus mortem non fecit, nec Sapientia delectatur in perditione vivorum.* *Ezech.* 18. 23; et 33. 12.

II. Comitatur ubique justitiam : nam etiam in puniendo, admiscet Deus misericordiam : *Numquid obliviscetur misereri Deus, aut continebit in irâ suâ misericordias suas? Quasi dicat : nec in irascendo* *Ps.* 76. 10.

Hab. 3. 2. desinet misereri : *Cum iratus fueris , misericordiae recordaberis.* Nempè offert veniam , etiam tunc ; et ad hoc castigat , ut respiscam ; et infra meritum flagellat. Quin in ipso inferno , citra condignum mulctat. Est igitur misericordia veluti finis justitiae : nam et ex damnatione reproborum intendit et procurat salutem electorum , qui inde proficiunt.

III. Majora Deus praestitit misericordiae documenta , quàm justitiae , ut mox dicitur : *Miserationes ejus super omnia opera ejus.* Hinc fiduciam concipiam. Oportet quidem justitiam pra oculis habere , ne praesumam : sed praecipue inhærebo misericordiae , ad quam tanquam ad majus quodammodo tribunal *Heb. 4. 16.* provocabo ; hortante Paulo : *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiae , ut misericordiam consequamur , et gratiam inveniamus in auxilio opportuno.*

Ps. 114. 5. *Misericors Dominus et justus , et Deus noster miseretur.* Quasi dicat : Sed praecipue miseretur. *Justus Dominus et justitias dilexit , aequitatem vidit vultus ejus.* *Exod. 20. 5.* *Ego sum Dominus Deus tuus fortis , zelotes , visitans iniquitatem patrum in filios , in tertiam et quartam generationem.* At sequitur : *Et faciens misericordiam in millia his qui diligunt me , et custodiunt praeccepta mea.*

PUNCTUM II.

Ampli-
tudo in
omnia.
Sap. 11. 24. *Amplitudo divinae misericordiae , quae omnes creaturas complectitur , et omnibus miseris subvenit. Unde misericordia fundatur in omnipotentia : Misereris omnium , quia omnia potes.* Bonum factum ,

quòd ambæ adsunt : ut , cum per misericordiam velit , per potentiam valeat opitulari : *Semel locutus est Ps. 61. 12.* *Deus ; duo haec audivi : quia potestas Dei est , et tibi , Domine , misericordia.*

Ad omnes creaturas extenditur : quia *miser cordia Ps. 32. 5.* *Dei plena est terra.* Omnes res habent aliquem defectum , unde misericordiam Dei egent : de brutis : *Homines et jumenta salvabis , Domine , quemadmodum Ps. 35. 7.* *multiplicasti misericordiam tuam , Deus ! et : Qui dat Ps. 146. 9.* *jumentis escam ipsorum , et pullis corvorum invocantibus eum.* At quantò magis hominibus impendet ? Unde et ad Jonam ait : *Tu doles super hederam... et ego non Jon 4. 10*
et 11. *parcam Ninive ?*

Verè , Domine , *melior est misericordia tua super Ps. 62. 4.* *vitas : quia nihil nisi abs te venit. Veniant igitur mihi Ps. 118.* *miserationes tuae , et vivam.* Gaudeo , quia nihil est ^{77.} *miseriarum , quod levare non possit , et velit pro ordinatissimâ suâ providentiâ , quantum expedit mihi.*

PUNCTUM III.

Sigillatim misericordia Dei erga peccatores ex- In pec-
pendenda est. De qua Sapiens : *Misereris , Domine ,* catore.
omnium ; quia omnia potes , et dissimulas peccata ho- Sap. 11.
minum propter poenitentiam. Diligis enim omnia quae 24 , 25 et
sunt... parcis autem omnibus ; quoniam tua sunt , Do- 27.
mine , qui amas animas. Hinc colliguntur proprietates
misericordiae divinae. Prima est , quòd neminem ex-
cludit : *Misereris omnium , Domine.* Duas tantum reddit

causas : quia omnes ab ipso facti sunt ; et quia amat omnes. Quod ad omnia peccata extenditur , quantumvis magna et multa. 3. Quod expectat patienter , dum respiscat peccator : et non semel ,

Matt. 18. aut septies ; sed septuagies septies , et infinities , recipit pœnitentem. Quæ benignitas Dei ad pœnitentiam nos adducit ; non fræna laxat peccandi. 4. Quod misericordia Dei maximè se impendit eis , qui et ipsi misericordes sunt erga proximos : *Beati misericordes , quoniam ipsi misericordiam consequentur.*

PUNCTUM IV.

In electos. Misericordia Dei erga electos , quos Paulus vocat *vasa misericordiæ*. 1. Est ab æterno , et usque in æternum super timentes eum : et quidem certè erga electos ; imò etiam erga omnes , quantum in ipso est. 2. Comitatur electos ab ortu : *Deus meus , misericordia ejus præveniet me*. 3. Est altissima , quia evehit ad summa : *Magna est in Cælo , et super Cælos misericordia tua ; et : Secundùm altitudinem Cæli à terrâ , corroboravit misericordiam suam super timentes se.*

PUNCTUM V.

Docu-
menta
miseri-
cordiæ.
Heb. 2. 17.
Ibid. c. 4.
v. 15.

Documenta divinæ misericordiæ. 1. Cùm Deus non esset capax affectûs tristitiæ ex miseris nostris , voluit per omnia fratribus similari , ut misericors fieret. 2. Non affectu tantùm , sed re , communicare voluit miseris nostris : *Non enim habemus pontificem*

qui non possit compati infirmitatibus nostris ; tentatum autem per omnia , pro similitudine , absque peccato. 3. *Memoriam fecit mirabilium suorum , misericors et miserator Dominus ; escam dedit timentibus se.* Summa hæc misericordia , quâ voluit esse cibus noster , medicina , hostia ; et quid non ? *Confiteantur tibi misericordiæ tuæ , quia satiasti animam inanem ; et animam esurientem satiasti bonis.*

Siquidem Deus ita misericors est , imitabor ipsum pro viribus erga proximum. Quod monet Christus ipse : *Estote misericordes , sicut et Pater vester cælestis misericors est.* Quare cupiam dari mihi occasionem exercendi misericordiam ; ut cùm David dicebat : *Numquid superest aliquis de domo Saul , ut faciam cum eo misericordiam Dei ?* Dei dicit ; qualem Deus exhibet. O Pater misericordiarum ! *Ostende nobis... misericordiam tuam.* Fac intelligamus illius magnitudinem , et experiamur in nobis ; quò tantquam filii , tibi similes , in exercendâ illâ , redamur !

MEDITATIO XIII.

Quod Deus sit infinitè liberatis.

PUNCTUM I.

EST summè liberalis : quia dat omnibus affluenter , et non impropere. Spectatur ejus liberalitas in istis.

Jacob. 1. 5.
Dei liberalitas, ex